

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/o-ipn/nagrody-i-odznaczenia-ipn/nagroda-kustosz-pamieci-narodo/nagroda-kustosz-pamieci-narodo-12/24295,Anatol-Franciszek-Sulik-19522014.html>
28.02.2026, 02:35

Anatol Franciszek Sulik (1952-2014)

11.05.2016

Anatol Franciszek Sulik

Historyk amator. Znamca Wołynia. Publicysta. Najbardziej aktywny i zapewne najlepiej znany

opiekun polskich miejsc pamięci narodowej na Wołyniu. Jego życiową pasją i misją było ocalenie przed zniszczeniem i zapomnieniem ginących śladów przeszłości polskiego Wołynia.

Urodził się 6 czerwca 1952 roku w rodzinie polsko-ukraińskiej niedaleko Lubomla. Ukończył szkołę zawodową i technikum, służył w wojsku. Języka polskiego – co zawsze podkreślał – nauczył się z inskrypcji na polskich grobach.

W 1998 roku ukończył kurs podstawowej wiedzy o ochronie zabytków, w którym uczestniczyli Polacy z Litwy, Ukrainy i Białorusi. Fachowa wiedza zdobyta w czasie kursu okazała się bardzo przydatna w Jego dalszej działalności.

Długoletni współpracownik Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie. Stały współpracownik Konsulatu RP w Łucku.

Przeprowadził pełną inwentaryzację 12 cmentarzy, odnalazł blisko 1200 polskich grobów, na których udało mu się odczytać ponad 660 nazwisk. To, co ocalało, zostało przez niego opisane i udokumentowane zdjęciami. Wyszukiwał, a także odnawiał i sprzątał polskie cmentarze na Wschodzie. Docierał do nich rowerem. Przez wiele lat zgromadził ponad 2 tys. stron maszynopisu, setki zdjęć i map dokumentujących także inne zabytki związane z polsnością na Wołyniu.

Współzałożyciel i członek zarządu Towarzystwa Kultury Polskiej w Łucku. Członek Narodowego Stowarzyszenia Krajoznawców Ukrainy, Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Włodawskiej i Stowarzyszenia Weteranów Polskich Formacji Granicznych.

Autor publikacji „Cmentarz polski w Kowlu. Część dwuwyznaniowego cmentarza rzymskokatolickiego i prawosławnego”, współautor „Przewodnika historycznego po wołyńskim poboju Legionów Józefa Piłsudskiego pod Kościuchnowką (1915–1916)”.

Był korespondentem „Dziennika Kijowskiego”; publikował na łamach wielu periodyków – polskich („Spotkania z Zabytkami”, „Cenne, bezcenne, utracone”, „Kwarta”) i polonijnych („Gazeta Lwowska”, „Krynica”, „Echa Polesia”) – zajmujących się tematyką kresową, kombatancką i problemami ochrony dziedzictwa kulturowego.

Pracował jako przewodnik turystyczny. Służył pomocą w poszukiwaniach i renowacji grobów osób spoczywających na wołyńskich cmentarzach.

Zmarł 11 kwietnia 2014 roku w Kowlu.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)